

2010

Příručka nejen pro rodiče diabetických dětí

Informace o pravidlech
a pomoci ze sociálního systému

Obsah

Úvodní slovo ministra práce a sociálních věcí	4–5	3.5.1. Rodičovský příspěvek	10
1. O cukrovce	6	3.5.2. Sociální příspěvek	13
2. Posuzování zdravotního stavu	6	3.5.3. Dávky péstounské péče	15
2.1. Kdo posuzuje?	6	3.5.4. Přídavek na dítě	16
2.2. Jak posouzení probíhá v praxi?	6	3.5.5. Příspěvek na bydlení	17
2.3. Musí posuzovaný spolupracovat s LPS?	7	3.5.6. Porodné	17
2.4. Jsou potřeba nějaké tiskopisy?	7	3.5.7. Pohřebné	17
2.5. Jsou výsledky posudku veřejné?	7	3.5.8. Příspěvek při převzetí dítěte	17
2.6. Kdy musí LPS vydat posudek?	7	3.5.9. Příspěvek na zakoupení motorového vozidla	17
2.7. Platí posudek časově neomezenou dobu?	8	4. Sociální služby	18
2.8. Co mám dělat, když s posudkem nesouhlasím?	8	4.1. Jaké sociální služby mohou využívat rodiče nezletilých dětí?	18
3. Státní sociální podpora	8	4.2. Co je to příspěvek na péči?	18
3.1. Kdo žádá o posouzení zdravotního stavu pro účely dávek SSP?	9	4.2.1. Kdo má nárok na PnP?	18
3.2. Jak se v systému SSP posuzují děti s diabetem?	9	4.2.2. Kdo o PnP rozhoduje a jaké tiskopisy jsou třeba?	18
3.3. Kdy a kde je možné požádat o dávku SSP?	9	4.2.3. Jak posouzení ve vztahu k PnP probíhá v praxi?	19
3.4. Lze uplatnit posudek zdravotního stavu pro více dávek najednou?	9	4.2.4. Je nějaký rozdíl při posuzování dětí v řízení o přiznání PnP?	19
3.5. Jaké jsou dávky státní sociální podpory?	9	4.2.5. Jak je to se stupni závislosti u lidí mladších 18 let?	19
		4.2.6. Jaká je výše PnP?	20
		4.2.7. Jak se PnP vyplácí?	20

5.	Souběh dávek SSP a PnP	20	9.	Důchody	29
5.1.	Diabetické dítě do 7 let věku	20	9.1.	Je možné v kontextu s cukrovkou dostat nějaký důchod?	29
5.2.	Diabetické dítě od 7 do 15 let věku	23	9.1.1.	Jaké jsou druhy invalidních důchodů?	29
5.3.	Diabetické dítě od 15 do 18 let věku	25	9.1.2.	Kdo posuzuje zdravotní stav v kontextu s invalidními důchody?	29
6.	Dávky sociální péče pro osoby se zdravotním postižením	26	9.1.3.	Mohou diabetické děti pobírat invalidní důchod?	29
6.1.	Kdy mají zdravotně postižení nárok na dávky SP?	26	9.2.	Jak se započítává do důchodu péče o diabetické dítě?	30
6.2.	Kde žádat o dávku a kdo tuto dávku vyplácí?	26	9.2.1.	Kdo rozhoduje o započítávání doby péče pro budoucí důchod?	30
6.3.	Jak je to s dávkami SP a cukrovkou?	26	9.2.2.	Jak se zohledňuje dlouhodobá péče o závislé osoby při výpočtu důchodu?	30
6.4.	Co mimořádné výhody podle stupňů znamenají v praxi?	26	10.	Práce & sociální politika	31
7.	Dávky pomoci v hmotné nouzi	27	11.	Národní pojištění	31
7.1.	Jaké jsou dávky pomoci v hmotné nouzi?	27	12.	Použitá zkratky	31
7.2.	Může se v kontextu s cukrovkou zvýšit příspěvek na živobytí?	27	13.	Zákony a předpisy	32
7.3.	Kde a jak se žádá o dávky pomoci v hmotné nouzi?	27	14.	Kontakty	33
8.	Zvýšená ochrana na trhu práce	27			
8.1.	Kdo je osobou zdravotně znevýhodněnou?	27			
8.2.	Jak se v tomto případě posuzuje zdravotní stav?	28			
8.3.	V čem zvýšená ochrana OZZ v praxi spočívá?	28			

Úvodní slovo ministra práce a sociálních věcí

Milí čtenáři,

většina z nás těžko snáší, když jsou děti nemocné. Pokud by to šlo, vyměnili bychom si to s nimi. Možné to však není, proto se alespoň snažíme malým pacientům usnadnit život. Naštěstí

většina dětských onemocnění nemá dlouhého trvání. Bohužel jsou i takové nemoci, které člověka provázejí stále, i v dospělosti, jako například cukrovka. Právě diabetické děti v sociálním systému se staly začátkem roku 2010 veřejným tématem č. jedna. Z dostupných zpráv přitom bylo zřejmé, že lidem mimo jiné chyběly informace. Rozhodl jsem se to napravit.

Proto nyní držíte v rukou Příručku nejen pro rodiče diabetických dětí v roce 2010. Má za cíl jednoduchým a srozumitelným způsobem popsat sociální systém ve vztahu k dětem s cukrovkou, pomoci vám, rodičům, ale případně také lékařům, pracovníkům veřejné správy i dalším zájemcům, orientovat se v dávkách či přinést vám přehled o organizacích, na které se můžete obrátit a požádat je o pomoc a informace. Nechybí ani potřebný sumář legislativy pro ty z vás, kteří by se chtěli s právními předpisy seznámit detailněji.

Publikace vznikla díky spolupráci Ministerstva práce a sociálních věcí ČR a České správy sociálního zabezpečení s experty z Pediatrické kliniky Fakultní nemocnice v Motole, Sdružení praktických lékařů pro děti a dorost, České diabetologické společnosti a Sdružení rodičů a přátel diabetických dětí. Jde vůbec o první takto specializovanou příručku, vytvořenou díky součinnosti s odbornou veřejností. Připravili jsme ji v osvědčené velikosti a formátu, najdete v ní i praktické příklady a tabulky.

Pokud se i touto příručkou podaří alespoň trochu zlepšit kvalitu života vaší rodiny, budu rád.

JUDr. Petr Šimerka
Ministr práce a sociálních věcí

1. O cukrovce

Diabetes mellitus nebo-li cukrovka (někdy také úplavice cukrová) je závažná metabolická porucha. Nemoc, která postihuje víc než 5 % obyvatel, se dělí na dva typy: závislý a nezávislý na inzulínu. Děti s cukrovkou patří do diabetu 1. typu tzn., že jsou závislé na inzulínu. Potřebují ho pravidelně, v přesných dávkách a čase, bez něj nastávají akutní komplikace. Kromě toho musí dodržovat přísnou diabetickou dietu, mít přiměřený pohybový a stravovací, tj. celkový denní režim a musí se jim monitorovat glykemie (hladina cukru v krvi) a glykosurie (odpad cukru v moči). V České republice žijí přibližně dva tisíce dětí s tímto onemocněním.

2. Posuzování zdravotního stavu

Mnoho dávek, které můžete dostat v případě, že má vaše dítě cukrovku, závisí na jeho konkrétní situaci. Nejdřív je tedy třeba posoudit zdravotní stav.

2.1. Kdo posuzuje?

Posuzováním zdravotního stavu nejen v souvislosti s cukrovkou se zabývá Lékařská posudková služba (LPS) České správy sociálního zabezpečení (ČSSZ). Posudkoví lékaři, kteří pracují na jednotlivých okresních správách sociálního zabezpečení (OSSZ) v celé České republice, u dětí konkrétně posuzují:

- dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav a neschopnost vykonávat kvůli němu výdělečnou činnost po ukončení školní docházky (nezaopatřenost dítěte),
- zda jde o osobu dlouhodobě těžce zdravotně postiženou, dlouhodobě zdravotně postiženou, nebo o dítě dlouhodobě nemocné – pro dávky státní sociální podpory (SSP),
- stupeň závislosti pro účely příspěvku na péči,
- zda jde o osobu těžce zdravotně postiženou a druh a stupeň tohoto postižení,
- zda jde o osobu zdravotně znevýhodněnou.

2.2. Jak posouzení probíhá v praxi?¹

Se žádostí o posouzení zdravotního stavu dítěte v kontextu s cukrovkou se na LPS obrací vždy ten úřad, který rozhoduje

¹ Vlastní řízení u jednotlivých typů dávek má své odchylky, které jsou vždy vyjmenovány příslušným zákonem.

o požadované dávce. Postup posudkových lékařů je vždy shodný:

- poté, co LPS dostane žádost, vyrozumí zákonného zástupce dítěte, že bude vypracován posudek o zdravotním stavu, a požádá ho o součinnost,
- LPS se obrátí na příslušného dětského lékaře a požádá o vyšetření a předložení podkladů k posouzení zdravotního stavu dítěte,
- poté, co má LPS k dispozici úplnou podkladovou zdravotní dokumentaci dítěte, požádá o posudek smluvního lékaře,
- při posuzování dítěte s cukrovkou je nutná osobní účast posuzovaného dítěte a jeho zákonného zástupce, proto LPS pošle zákonnému zástupci pozvánku k jednání,
- pokud se během posuzování objeví nějaká nejasnost a musí se doložit další odborné vyšetření, LPS případ odročí a uvědomí zákonného zástupce. Až LPS dostane doplňující odborné vyšetření, zpracuje smluvní lékař základní posudek,
- kmenový lékař LPS ČSSZ zkontroluje a ukončí posudek,
- na jeho základě vydá OSSZ – vždy pro účely konkrétní dávky – výsledek o posouzení zdravotního stavu dítěte.

2.3. Musí posuzovaný spolupracovat s LPS?

Ano, je to jeho povinností. Posuzovaný musí poskytovat součinnost úřadu, který rozhoduje o dávce, a také LPS, která posuzuje jeho zdravotní stav. Tato povinnost se samozřejmě vztahuje i na zákonné zástupce dětí, zpravidla tedy rodiče.

2.4. Jsou potřeba nějaké tiskopisy?

Řízení o přiznání dávky (příspěvku) je zahajováno na základě písemné žádosti na předepsaném tiskopise, podané na příslušném úřadu, který o dávce rozhoduje.

2.5. Jsou výsledky posudku veřejné?

Tzv. Sdělení výsledku posouzení posílá OSSZ úřadu, který si zadal zpracování posudku. Na jeho základě úřad rozhodne o dávce. Rozhodnutí o přiznání či nepřiznání dávky obdrží rodič (zákonný zástupce dítěte). Výsledky posouzení zdravotního stavu nejsou veřejné, dozvědí se je pouze účastníci řízení.

2.6. Kdy musí LPS vydat posudek?

Posudek má LPS vydat do 45 kalendářních dnů, pokud úřad, který

o posouzení požádal, nestanovil delší lhůtu. Není-li možné termín ze závažných důvodů dodržet, sdělí to OSSZ (na které působí jednotliví posudkoví lékaři) neprodleně úřadu, který si zpracování posudku zadal. Lhůta se může prodloužit o dalších až 30 kalendářních dnů.

2.7. Platí posudek časově neomezenou dobu?

Skončení platnosti posudku neznamena, že současně končí i platnost rozhodnutí o dávce. Např. jde-li o posudek vydaný pro účely příspěvku na péči podle zákona o sociálních službách, postupuje se tak, že před skončením platnosti posudku zahájí obecní úřad obce s rozšířenou působností řízení z moci úřední, v jehož rámci se na základě nového posouzení zdravotního stavu nově stanoví stupeň závislosti. Příjemce příspěvku nemusí podávat novou žádost. Příspěvek na péči je vyplácen v původně stanovené výši až do vydání nového rozhodnutí.

2.8. Co mám dělat, když s posudkem nesouhlasím?

Proti posudku nelze podávat opravné prostředky, jedná se totiž pouze o podklad pro vydání správního rozhodnutí. Případné odvolání lze podat až proti rozhodnutí, které příslušný

úřad na základě posudku vydá. Nové posouzení zdravotního stavu v rámci odvolacího řízení provádějí posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí ČR.

3. Státní sociální podpora

Dávky státní sociální podpory (SSP) se poskytují podle zákona č. 117/1995 Sb., o státní sociální podpoře. Jedná-li se o zdravotně postižené dítě, je možné některé dávky SSP poskytovat za jiných podmínek než u zdravých dětí, za delší dobu nebo ve vyšší částce.

Stupně zdravotního postižení dítěte stanovuje vyhláška č. 207/1995 Sb. ve třech úrovních:

- dítě dlouhodobě nemocné – stupeň zdravotního postižení činí z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu 20 – 49%,
- dítě dlouhodobě zdravotně postižené – stupeň zdravotního postižení činí z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotní-

ho stavu 50 – 79 %,

- dítě dlouhodobě těžce zdravotně postižené – stupeň zdravotního postižení činí z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu 80 – 100 %.

3.1. Kdo žádá o posouzení zdravotního stavu pro účely dávek SSP?

Nepříznivý zdravotní stav pro účely dávek SSP posuzují posudkoví lékaři LPS na základě žádosti předložené rodičem (zákonným zástupcem) úřadu práce (ÚP).

3.2. Jak se v systému SSP posuzují děti s diabetem?

Diabetické děti mohou být posouzeny pro první dva stupně nepříznivého zdravotního stavu. Nezaopatřené dítě do 18 let věku s diabetem mellitem může být uznáno dlouhodobě zdravotně postiženým, nezaopatřené dítě starší 18 let může být uznáno dítětem dlouhodobě nemocným.

3.3. Kdy a kde je možné požádat o dávku SSP?

Žádosti o dávky SSP se podávají na tiskopisech MPSV. Vyřizují

je kontaktní místa ÚP podle místa pobytu žadatele. Lze žádat i zpětně – u opakujících se dávek zpětně za 3 měsíce, u jednorázových dávek za 1 rok.

Je třeba, aby přímo při podání žádosti o dávky (označením v příslušné kolonce žádosti) nebo při žádosti o prodloužení rodičovského příspěvku rodič požádal o zohlednění zdravotního stavu dítěte.

3.4. Lze uplatnit posudek zdravotního stavu pro více dávek najednou?

Splnění posudkových kritérií pro nárok na jednu dávku neznamená automaticky splnění nároku na jinou dávku SSP. Posouzení zdravotního stavu se vždy odvíjí od právních předpisů a posudkových kritérií platných pro konkrétní oblast, úroveň či stupeň postižení.

3.5. Jaké jsou dávky státní sociální podpory?

Dávkami SSP, které zohledňují zdravotní stav dítěte, jsou rodičovský příspěvek, sociální příplatek, u pěstounů je to odměna pěstouna a příspěvek na úhradu potřeb dítěte. V ostatních případech se u dávek SSP zdravotní stav dítěte nezohledňuje

a dávky se poskytují za stejných podmínek rodinám s dětmi zdravými i zdravotně postiženými.

3.5.1. Rodičovský příspěvek

Rodičovský příspěvek (RoP) se poskytuje ve čtyřech výměrách. Základní je v současné době 7 600 Kč, zvýšená 11 400 Kč, snížená 3 800 Kč a nižší pak 3 000 Kč.

Rodič, který celý kalendářní měsíc osobně celodenně a řádně pečuje o dlouhodobě zdravotně postižené nebo dlouhodobě těžce zdravotně postižené dítě, které je nejmladší v rodině, má nárok na rodičovský příspěvek:

- v základní výměře ode dne zjištění, že jde o dítě dlouhodobě zdravotně postižené nebo dlouhodobě těžce zdravotně postižené, a to do 7 let věku dítěte,
- v základní výměře ode dne zániku nároku na rodičovský příspěvek poskytnutý ve zvýšené výměře, nejdříve však ode dne zjištění, že jde o dítě dlouhodobě zdravotně postižené nebo dlouhodobě těžce zdravotně postižené, a to do 7 let věku dítěte,
- v nižší výměře, jestliže dítěti nenáleží příspěvek na péči podle zákona o sociálních službách, nejdříve však ode dne

zjištění, že jde o dítě dlouhodobě zdravotně postižené nebo dlouhodobě těžce zdravotně postižené, a to od 7 do 15 let věku dítěte (jde-li o nárok na rodičovský příspěvek po 31. prosinci 2009),

- pokud dítěti do 7 let věku náleží příspěvek na péči, tak pečujícímu rodiči náleží rodičovský příspěvek ve výši poloviny rodičovského příspěvku v základní výměře, tj. 3 800 Kč, nejméně však ve výši rozdílu mezi rodičovským příspěvkem v základní výměře a příspěvkem na péči, je-li příspěvek na péči nižší než polovina rodičovského příspěvku.

V kontextu s RoP se dnem zjištění rozumí nejdříve den podání žádosti o posouzení, zda jde o dítě dlouhodobě zdravotně postižené, nebo dlouhodobě těžce zdravotně postižené.

Celodenní osobní péče je splněna i tehdy, pokud dítě dlouhodobě zdravotně postižené pravidelně navštěvuje jesle, mateřskou školu nebo jiné obdobné zařízení pro děti předškolního věku, a to v rozsahu, který nepřevyšuje 6 hodin denně, nebo dítě školního věku navštěvuje přípravnou třídu základní školy nebo základní školu v nutném rozsahu.

Příklady:

Porovnání zvýhodnění výplaty rodičovského příspěvku u dlouhodobě zdravotně postiženého dítěte oproti zdravému dítěti

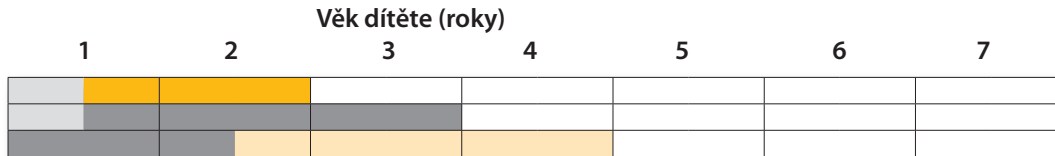
Zdravé dítě

Volba čerpání RoP

do 2 let věku dítěte

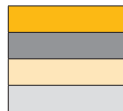
do 3 let věku dítěte

do 4 let věku dítěte

Vysvětlivky:

Výše rodičovského příspěvku

zvýšená výměra (11 400 Kč)

základní výměra (7 600 Kč)

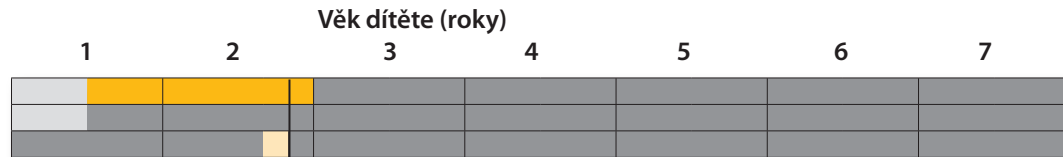
snížená výměra (3 800 Kč)

peněžitá pomoc v mateřství (PPM)

Dlouhodobě zdravotně postižené dítě

Volba čerpání RoP

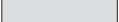
do 2 let věku dítěte
do 3 let věku dítěte
do 4 let věku dítěte

Dítě ve 23. měsíci posouzené jako dlouhodobě zdravotně postižené

Vysvětlivky:

Výše rodičovského příspěvku

	zvýšená výměra (11 400 Kč)
	základní výměra (7 600 Kč)
	snížená výměra (3 800 Kč)
	peněžitá pomoc v mateřství (PPM)

Upozornění:

Pokud by rodina neměla nárok na rodičovský příspěvek na nejmladší dítě nebo by RoP pobírala ve snížené výměře 3 800 Kč, má nárok na rodičovský příspěvek v základní výměře 7 600 Kč na zdravotně postižené nebo dlouhodobě těžce zdravotně postižené dítě až do 7 let věku, i když se nejedná o nejmladšího člena rodiny.

Pokud splní rodina nárok na rodičovský příspěvek na zdravotně postižené dítě a zároveň na jiné nejmladší dítě v rodině, vyplácí se vždy ten RoP, který je finančně výhodnější.

3.5.2. Sociální příplatek

Pomáhá rodinám krýt náklady spojené se zabezpečováním potřeb dětí. Při poskytování sociálního příplatku se posuzuje příjem rodiny. Sociální příplatek se poskytuje rodinám alespoň s jedním nezaopatřeným dítětem a příjmem do dvojnásobku životního minima. Nepříznivý zdravotní stav dítěte se odrazí v navýšení částky životního minima dítěte, jde-li o:

- dítě dlouhodobě nemocné – navýší se koeficientem 1,34,
- dítě dlouhodobě zdravotně postižené – navýší se koeficientem 2,67,
- dítě dlouhodobě těžce zdravotně postižené – navýší se koeficientem 3,00.

Navýšení životního minima dítěte se projeví:

- v navýšení životního minima rodiny (ŽMR) tzn. i v navýšení hranice rozhodného příjmu, do které má rodina na sociální příplatek nárok,
- ve výši vypočtené dávky.

Příklady:

Výpočet horní hranice příjmu rodiny pro nárok na sociální příplatek – počítáno pro úplnou rodinu s dvěma dětmi ve věku 5 let a 8 let

Životní minimum rodiny je součet všech částek životního minima jednotlivých členů domácnosti. Výši částek stanovuje zákon č. 110/2006 Sb., o životním a existenčním minimu. Částky životního minima platné pro rok 2010 za měsíc jsou:

• 1. dospělá osoba v domácnosti	2 880 Kč
• 2. a další osoba v domácnosti	2 600 Kč
• nezaopatřené dítě do 6 let	1 600 Kč
6 – 15 let	1 960 Kč
15 – 26 let	2 250 Kč

Příklad rodiny se zdravými dětmi:

$$2\ 880 + 2\ 600 + 1\ 600 + 1\ 960 = 9\ 040\ \text{Kč}$$

pro nárok na sociální příplatek je horní hranice příjmu rovna $2 \times 9\ 040 = 18\ 080\ \text{Kč}$

Příklad rodiny s jedním zdravým a jedním dlouhodobě nemocným dítětem (ve věku 5 let):

$$2\,880 + 2\,600 + (1,34 \times 1\,600) + 1960 = 9\,584 \text{ Kč}$$

pro nárok na sociální příspěvek je horní hranice příjmu rovna $2 \times 9\,584 = 19\,168 \text{ Kč}$

Příklad rodiny s jedním zdravým a jedním dlouhodobě zdravotně postiženým dítětem (ve věku 5 let):

$$2\,880 + 2\,600 + (2,67 \times 1\,600) + 1960 = 11\,712 \text{ Kč}$$

pro nárok na sociální příspěvek je horní hranice příjmu rovna $2 \times 11\,712 = 23\,424 \text{ Kč}$

Příklad:

Výše sociálního příspětku – počítáno pro úplnou rodinu s dvěma dětmi ve věku 5 let a 8 let, dítě ve věku 5 let je diabetické

Situace	Měsíční příjem ve výši	9 040 Kč		13 560 Kč		18 080 Kč	
A	Obě děti zdravé	1 780	Zvýšení oproti zdravým	890	Zvýšení oproti zdravým	0	Zvýšení oproti zdravým
B	Mladší dítě s diabetem posouzené jako dlouhodobě nemocné	2 167	387	1 201	311	233	233
C	Mladší dítě s diabetem posouzené jako dlouhodobě zdravotně postižené	3 827	2047	2 625	1 735	1 422	1 422

Poznámka:

Uváděný měsíční příjem rodiny je částka, která představuje 1 násobek, 1,5 násobek a 2 násobek životního minima rodiny se zdravými dětmi příslušného věku (ŽMR = 9 040 Kč).

3.5.3. Dávky pěstounské péče

Nepříznivý zdravotní stav dítěte v pěstounské péči se projeví u příspěvku na úhradu potřeb dítěte a v odměně pěstouna.

3.5.3.1 Příspěvek na úhradu potřeb dítěte

Nárok má nezletilé dítě svěřené do pěstounské péče, resp. nezaopatřené dítě do 26 let, pokud žije ve společné domácnosti s pěstounem. Výše příspěvku činí:

- u nezaopatřeného dítěte 2,3násobek životního minima dítěte,
  - u zaopatřeného dítěte 1,4násobek životního minima dítěte,
- Nepříznivý zdravotní stav dítěte se projeví v částce životního minima dítěte, jde-li o:
- dítě dlouhodobě nemocné – navýší se koeficientem 2,35,
  - dítě dlouhodobě zdravotně postižené – navýší se koeficientem 2,90,
  - dítě dlouhodobě těžce zdravotně postižené – navýší se koeficientem 3,10.

Příklad:

Porovnání příspěvku na úhradu potřeb dítěte u zdravého, dlouhodobě nemocného a dlouhodobě zdravotně postiženého nezaopatřeného dítěte

Věk dítěte	Zdravé dítě	Dlouhodobě nemocné dítě		Dlouhodobě zdravotně postižené dítě	
			Zvýšení oproti zdravým		Zvýšení oproti zdravým
0 – 6 let	3 680	3 760	80	4 640	960
6 – 15 let	4 508	4 606	98	5 684	1 176
15 – 26 let	5 175	5 288	113	6 525	1 350

3.5.3.2. Odměna pěstouna

Nárok na tuto dávku má pěstoun, kterému bylo svěřeno dítě do pěstounské péče. Měsíční výše odměny pěstouna je stanovena jako 1,0násobek životního minima jednotlivce, tj. 3 126 Kč za každé svěřené dítě.

3.5.3.3. Odměna pěstouna ve zvláštních případech

Je-li dítě svěřené do pěstounské péče osobou závislou na pomoci jiné fyzické osoby ve stupni II., III. nebo IV., pak náleží pěstounovi, který není výdělečně činný, odměna pěstouna ve zvláštních případech. Ta za kalendářní měsíc činí součin částky životního minima jednotlivce a koeficientu 5,50.

Uvedená odměna pěstouna se zvyšuje o 0,5násobek částky životního minima jednotlivce za péči o každé další dítě svěřené mu do pěstounské péče, resp. o 0,75násobek částky životního minima jednotlivce za péči o každé další dítě závislé na pomoci jiné fyzické osoby.

Uvedená odměna pěstouna se pro účely zvláštních právních předpisů posuzuje jako plat.

Příklad:

Výše odměny pěstouna, který čerpá odměnu pěstouna ve zvláštních případech při péči o jedno dítě posouzené jako dítě závislé na pomoci jiné fyzické osoby ve stupni II., činí 17 193 Kč měsíčně.

3.5.4. Přídavek na dítě

Přídavek na dítě je dávkou poskytovanou rodinám s dětmi. Nárok mají rodiny s příjmem do 2,4násobku životního minima. Přídavek na dítě je poskytován ve třech výších podle věku dítěte, a to měsíčně na:

- nezaopatřené dítě do 6 let – 500 Kč,
- nezaopatřené dítě ve věku 6 – 15 let – 610 Kč,
- nezaopatřené dítě ve věku 15 – 26 let – 700 Kč.

Příklad:

Výpočet horní hranice příjmu rodiny pro nárok na přídavek na dítě – počítáno pro úplnou rodinu s dvěma dětmi ve věku 5 let a 8 let
 $2\ 880 + 2\ 600 + 1\ 600 + 1\ 960 = 9\ 040\ \text{Kč}$
pro nárok na přídavek na dítě je tedy horní hranice příjmu rovna $2,4 \times 9\ 040 = 21\ 696\ \text{Kč}$

Upozornění:

Stejná horní hranice příjmu platí pro rodiny s dítětem zdravým, dlouhodobě nemocným nebo dlouhodobě zdravotně postiženým.

3.5.5. Příspěvek na bydlení

Dávka je určena na úhradu nákladů spojených s bydlením rodinám a jednotlivcům s nízkými příjmy bez ohledu na to, zda bydlí v bytě obecním, družstevním, nebo v soukromém vlastnictví, nebo ve vlastním domě.

Nárok na příspěvek na bydlení má vlastník či nájemce bytu přihlášený v bytě k trvalému pobytu, jestliže 30 % (v Praze 35 %) příjmů rodiny nestačí k pokrytí nákladů na bydlení a zároveň těchto 30% (v Praze 35 %) příjmů rodiny je nižších než příslušné normativní náklady stanovené zákonem o státní sociální podpoře.

3.5.6. Porodné

Jedná se o jednorázový příspěvek při narození dítěte nebo při převzetí dítěte do jednoho roku do trvalé péče nahrazující péči rodičů. Výše porodného činí 13 000 Kč na každé narozené dítě.

3.5.7. Pohřebné

Na pohřebné má nárok osoba, která vypravila pohřeb nezaopatřenému dítěti nebo osobě, která byla rodičem nezaopatřeného dítěte. A to za podmínky, že zemřelá osoba měla ke dni

úmrtí trvalý pobyt na území České republiky. Výše pohřebného je stanovena pevnou částkou 5 000 Kč.

3.5.8. Příspěvek při převzetí dítěte

Příspěvek při převzetí dítěte je jednorázovou dávkou. Má na ni nárok pěstoun, který převzal dítě do pěstounské péče. Výše příspěvku při převzetí dítěte činí, jde-li o

- dítě ve věku do 6 let 8 000 Kč,
- dítě ve věku od 6 let do 15 let 9 000 Kč,
- dítě ve věku od 15 let do 18 let 10 000 Kč.

3.5.9. Příspěvek na zakoupení motorového vozidla

Nárok na příspěvek na zakoupení motorového vozidla má pěstoun,² který má v pěstounské péči nejméně čtyři děti. Podmínkou je také to, že zakoupil osobní motorové vozidlo nebo zajistil jeho nezbytnou celkovou opravu a vozidlo nepoužívá pro výdělečnou činnost. Výše dávky závisí na ceně motorového vozidla nebo opravy. Může činit až 70% ceny, maximálně však 100 000 Kč.

² Podle § 42 zákona č. 117/1995 Sb.

4. Sociální služby

4.1. Jaké sociální služby mohou využívat rodiče nezletilých dětí?

Rodiče nezletilých dětí mohou využít všechny druhy sociálních služeb, tj. pobytové, ambulantní nebo terénní. Bezplatně se rovněž každému člověku, který se nachází v nepříznivé sociální situaci, poskytuje sociální poradenství. Součástí této služby je i půjčování kompenzačních pomůcek.

Z terénních služeb sociální péče mohou rodiče nezletilých dětí využít například osobní asistenci, která se v předem dohodnutém rozsahu a čase poskytuje v přirozeném prostředí mj. lidem se zdravotním postižením. Dále je to pečovatelská služba, raná péče nebo tísňová péče, tedy nepřetržitá ambulantní služba, která poskytuje nebo zprostředkovává neodkladnou pomoc při krizové situaci. Využít se dají i průvodcovské, předčitatelské a tlumočnické služby nebo centra denních služeb a denní či týdenní stacionáře. Nechybí ani sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi, odlehčovací služby či domovy pro osoby se zdravotním postižením apod.

4.2. Co je to příspěvek na péči?

Příspěvek na péči (PnP) je pravidelná opakující se dávka poskytovaná podle zákona o sociálních službách, která je určena na úhradu poskytovaných sociálních služeb či potřebné pomoci od osoby blízké nebo jiné. K jiným účelům PnP použít nelze.

4.2.1. Kdo má nárok na PnP?

Nárok na PnP vznikne každé osobě, která – kvůli dlouhodobě nepříznivému zdravotnímu stavu – při péči o sebe sama a při zajištění vlastní soběstačnosti potřebuje pomoc jiné fyzické osoby v rozsahu stanoveném zákonem o sociálních službách.

4.2.2. Kdo o PnP rozhoduje a jaké tiskopisy jsou třeba?

O příspěvku na péči rozhodují sociální odbory obecních úřadů obcí s rozšířenou působností. Žadatel o PnP musí vyplnit předepsaný formulář Žádost o přiznání příspěvku na péči a formulář Oznámení o poskytovateli pomoci. Podkladem pro rozhodnutí obecního úřadu je místní šetření sociálních pracovníků a posudek LPS.

4.2.3. Jak posouzení ve vztahu k PnP probíhá v praxi?

Sociální pracovníci obecního úřadu obce s rozšířenou působností provádějí sociální šetření v přirozeném prostředí. Sociální pracovník při něm zkoumá, jak je žadatel soběstačný a schopný samostatného života. Potřeba pomoci, tedy míra závislosti, přitom vychází z úkonů běžného každodenního života, při nichž potřebuje žadatel pomoc nebo dohled. Úkony, které se posuzují, jsou vyjmenovány v zákoně č. 108/2006 Sb. Je jich 36 a podrobněji je uvádí vyhláška č. 505/2006 Sb.

Zdravotní stav posuzuje LPS na základě žádosti obce s rozšířenou působností. Při posuzování se bere v úvahu nepříznivý zdravotní stav žadatele a jeho funkční dopad na schopnost zvládat úkony péče o vlastní osobu a soběstačnosti. Na základě nálezů praktického i odborných lékařů, výsledku sociálního šetření, případně funkčního vyšetření, situaci vyhodnotí lékař LPS příslušné OSSZ.

4.2.4. Je nějaký rozdíl při posuzování dětí v řízení o přiznání PnP?

U osob mladších 18 let se zdravotní stav posuzuje odlišně. Při

hodnocení schopnosti zvládat úkony péče o vlastní osobu a úkony soběstačnosti se nepřihlíží k potřebě pomoci a dohledu při některých úkonech. A to kvůli nízkému věku a tomu odpovídajícím tělesným, smyslovým i duševním funkcím a praktickým dovednostem dětí.

Děti s cukrovkou do cca 10 let se v systému sociálních služeb posuzují jako lehce závislé, tj. ve stupni I. Pokud zdravotní postižení diabetem vede ke komplikacím nebo jde o souběh více zdravotních postižení s dlouhodobě nepříznivým dopadem na schopnost péče o vlastní osobu nebo soběstačnost, může být uznán i vyšší stupeň závislosti.

4.2.5. Jak je to se stupni závislosti u lidí mladších 18 let?

Lidé mladší 18 let se považují za závislé na pomoci jiné osoby:

- ve stupni I. – lehká závislost – v případě, že potřebují každodenní pomoc nebo dohled při více než 4 úkonech o vlastní osobu,
- ve stupni II. – středně těžká závislost – v případě, že potřebují každodenní pomoc nebo dohled při více než 10 úkonech o vlastní osobu,

- ve stupni III. – těžká závislost – v případě, že potřebují každodenní pomoc nebo dohled při více než 15 úkonech o vlastní osobu,
- ve stupni IV. – úplná závislost – v případě, že potřebují každodenní pomoc nebo dohled při více než 20 úkonech o vlastní osobu.

4.2.6. Jaká je výše PnP?

Výše příspěvku pro osoby do 18 let věku činí za kalendářní měsíc:

- 3 000 Kč, jde-li o stupeň I. (lehká závislost),
- 5 000 Kč, jde-li o stupeň II. (středně těžká závislost),
- 9 000 Kč, jde-li o stupeň III. (těžká závislost),
- 12 000 Kč, jde-li o stupeň IV. (úplná závislost).

4.2.7. Jak se PnP vyplácí?

Obecní úřad obce s rozšířenou působností PnP vyplácí v hotovosti (tj. i poštovní poukázkou) nebo bezhotovostně na účet, který příjemce určí. Dávka se vyplácí od data podání žádosti, a to vždy za celý kalendářní měsíc. Zda je příspěvek řádně využit, kontrolují pracovníci obecních úřadů obcí s rozšířenou působností.

5. Souběh dávek SSP a PnP

Rodiče diabetického dítěte, které je v systému SSP posouzeno jako dítě dlouhodobě zdravotně postižené a zároveň je příjemcem PnP v I. stupni, tj. lehká závislost, mohou volit mezi pobíráním rodičovského příspěvku a příspěvku na péči podle věku dítěte. Možné kombinace posouzení zdravotního stavu dítěte jsou u jednotlivých věkových kategorií následující:

5.1. Diabetické dítě do 7 let věku

Rodič, který pečuje o dlouhodobě zdravotně postižené dítě, má nárok na rodičovský příspěvek v základní výměře 7 600 Kč ode dne zjištění, že jde o dítě dlouhodobě zdravotně postižené nebo dlouhodobě těžce zdravotně postižené, a to až do 7 let věku dítěte. Pokud dítěti náleží příspěvek na péči, tak pečujícímu rodiči náleží rodičovský příspěvek ve výši poloviny rodičovského příspěvku v základní výměře 3 800 Kč. Nejméně však ve výši rozdílu mezi rodičovským příspěvkem v základní výměře a příspěvkem na péči, pokud příspěvek na péči je nižší než polovina rodičovského příspěvku.

Příklad:

Situace diabetického dítěte do 7 let věku posouzeného pro SSP jako dítě dlouhodobě nemocné

Věk dítěte		RoP	PnP	Celkem	Zvýhodnění oproti zdravým	
0 – 3 roky	Diabetes (dlouhodobě nemocné pro SSP a pro PnP neuznán žádný stupeň závislosti)	7 600 ¹⁾	0	7 600	0	2)
	Diabetes (dlouhodobě nemocné pro SSP a pro PnP uznán I. stupeň závislosti – lehká závislost)	4 600 ¹⁾	3 000	7 600	0	2)
	Diabetes (dlouhodobě nemocné pro SSP a pro PnP uznán II. stupeň závislosti – středně těžká závislost)	3 800 ¹⁾	5 000	8 800	1 200	1)
4 – 7 let	Diabetes (dlouhodobě nemocné pro SSP a pro PnP neuznán žádný stupeň závislosti)	0	0	0	0	2)
	Diabetes (dlouhodobě nemocné pro SSP a pro PnP uznán I. stupeň závislosti – lehká závislost)	0	3 000	3 000	3 000	2)
	Diabetes (dlouhodobě nemocné pro SSP a pro PnP uznán II. stupeň závislosti – středně těžká závislost)	0	5 000	5 000	5 000	2)

Poznámka:

1) Zvýhodnění může nastat i v sociálním příplatku

2) Zvýhodnění může nastat jen v sociálním příplatku

3) Počítáno s volbou rodičovského příspěvku do 3 let věku dítěte v základní výměře 7 600 Kč, nárok je shodný s nároky zdravého dítěte

Příklad:

Situace diabetického dítěte do 7 let věku posouzeného pro SSP jako dítě dlouhodobě zdravotně postižené

Věk dítěte		RoP	PnP	Celkem	Zvýhodnění oproti zdravým	
0 – 3 roky	Diabetes (dlouhodobě zdravotně postižené pro SSP a pro PnP neuznán žádný stupeň závislosti)	7 600 ¹⁾	0	7 600	0	2)
	Diabetes (dlouhodobě zdravotně postižené pro SSP a pro PnP uznán I. stupeň závislosti – lehká závislost)	4 600 ¹⁾	3 000	7 600	0	2)
	Diabetes (dlouhodobě zdrav. postižené pro SSP a pro PnP uznán II. stupeň závislosti – středně těžká závislost)	3 800 ¹⁾	5 000	8 800	1 200	1)
4 – 7 let	Diabetes (dlouhodobě zdravotně postižené pro SSP a pro PnP neuznán žádný stupeň závislosti)	7 600	0	7 600	7 600	1)
	Diabetes (dlouhodobě zdrav. postižené pro SSP a pro PnP uznán I. stupeň závislosti – lehká závislost)	4 600	3 000	7 600	7 600	1)
	Diabetes (dlouhodobě zdrav. postižené pro SSP a pro PnP uznán II. stupeň závislosti – středně těžká závislost)	3 800	5 000	8 800	8 800	1)

Poznámka:

- ¹⁾ Zvýhodnění může nastat i v sociálním příplatku
- ²⁾ Zvýhodnění může nastat jen v sociálním příplatku
- ³⁾ Počítáno s volbou rodičovského příspěvku do 3 let věku dítěte v základní výměře 7 600 Kč, nárok je shodný s nároky zdravého dítěte

5.2. Diabetické dítě od 7 do 15 let věku

Rodič pečující o dlouhodobě zdravotně postižené dítě má nárok na rodičovský příspěvek v nižší výměře 3 000 Kč, pokud dítěti nenáleží příspěvek na péči podle zákona o sociálních služ-

bách. Nejdříve však má rodič na RoP nárok ode dne zjištění, že jde o dítě dlouhodobě zdravotně postižené nebo dlouhodobě těžce zdravotně postižené. Pobírá ho od 7 do 15 let věku dítěte v případě, že jde o nárok na RoP po 31. prosinci 2009.

Příklad:

Situace diabetického dítěte od 7 do 15 let věku posouzeného pro SSP jako dítě dlouhodobě nemocné

Věk dítěte		RoP	PnP	Celkem	Zvýhodnění oproti zdravým	
7-15 let	Diabetes (dlouhodobě nemocné pro SSP a pro PnP neuznán žádný stupeň závislosti)	0	0	0	0	2)
	Diabetes (dlouhodobě nemocné pro SSP a pro PnP uznán I. stupeň závislosti – lehká závislost)	0	3 000	3 000	3 000	1)
	Diabetes (dlouhodobě nemocné pro SSP a pro PnP uznán II. stupeň závislosti – středně těžká závislost)	0	5 000	5 000	5 000	1)

Poznámka:

- 1) Zvýhodnění může nastat i v sociálním příplatku
- 2) Zvýhodnění může nastat jen v sociálním příplatku

Příklad:

Situace diabetického dítěte od 7 do 15 let věku posouzeného pro SSP jako dítě dlouhodobě zdravotně postižené

Věk dítěte		RoP	PnP	Celkem	Zvýhodnění oproti zdravým	
7 – 15 let	Diabetes (dlouhodobě zdravotně postižené pro SSP a pro PnP neuznán žádný stupeň závislosti)	3 000	0	3 000	3 000	2)
	Diabetes (dlouhodobě zdravotně postižené pro SSP a pro PnP uznán I. stupeň závislosti – lehká závislost)	0	3 000	3 000	3 000	2)
	diabetes (dlouhodobě zdrav. postižené pro SSP a pro PnP uznán II. stupeň závislosti – středně těžká závislost)	0	5 000	5 000	5 000	2)

Poznámka:

- 1) Zvýhodnění může nastat i v sociálním příplatku
 2) Zvýhodnění může nastat jen v sociálním příplatku

Upozornění:

Rodičovský příspěvek se vždy započítává do rozhodného příjmu pro příjmově testované dávky státní sociální podpory a dávky pomoci v hmotné nouzi.

Příspěvek na péči se nikdy nezapočítává do rozhodného příjmu pro příjmově testované dávky státní sociální podpory a dávky pomoci v hmotné nouzi.

Příklad:

Situace diabetického dítěte od 15 do 18 let věku, posouzeného pro SSP jako dítě dlouhodobě nemocné nebo dítě dlouhodobě zdravotně postižené

Věk dítěte		RoP	PnP	Celkem	Zvýhodnění oproti zdravým	
15 – 18 let	Diabetes (dlouhodobě nemocné nebo dlouhodobě zdravotně postižené pro SSP a pro PnP neuznán žádný stupeň závislosti)	0	0	0	0	2)
	Diabetes (dlouhodobě nemocné nebo dlouhodobě zdravotně postižené pro SSP a pro PnP uznán I. stupeň závislosti – lehká závislost)	0	3 000	3 000	3 000	1)
	Diabetes (dlouhodobě nemocné nebo dlouhodobě zdravotně postižené pro SSP a pro PnP uznán II. stupeň závislosti – středně těžká závislost)	0	5 000	5 000	5 000	1)

Poznámka:

- 1) Zvýhodnění může nastat i v sociálním příplatku
2) Zvýhodnění může nastat jen v sociálním příplatku

5.3. Diabetické dítě od 15 do 18 let věku

Rodič pečující o nezaopatřené dítě ve věku nad 15 let nemá už nárok na rodičovský příspěvek.

6. Dávky sociální péče pro osoby se zdravotním postižením

6.1. Kdy mají zdravotně postižení nárok na dávky SP?

Dávky sociální péče pro osoby se zdravotním postižením se poskytují podle zákona č. 100/1988 Sb., o sociálním zabezpečení, a vyhlášky č. 182/1991 Sb., kterou se provádí zákon o sociálním zabezpečení a zákon o působnosti orgánů ČR v sociálním zabezpečení.

6.2. Kde žádat o dávku a kdo tuto dávku vyplácí?

Požádat si můžete na sociálním odboru příslušného obecního úřadu obce s rozšířenou působností, který vydá rozhodnutí o přiznání dávky SP, kterou bude také vyplácet. Podkladem k rozhodnutí o dávce SP či mimořádných výhodách je posouzení zdravotního stavu LPS.

6.3. Jak je to s dávkami SP a cukrovkou?

Ve výčtu zdravotních postižení, na základě kterých je možné přiznat mimořádné výhody, ani ve výčtu zdravotních postižení

pro přiznání příspěvku na úpravu bytu, příspěvku na úhradu za užívání bezbariérového bytu a garáže ani příspěvku na zakoupení, celkovou opravu a úpravu motorového vozidla není cukrovka taxativně uvedena. Mimořádné výhody pro těžce zdravotně postižené občany se totiž poskytují z důvodu poruch pohyblivosti nebo orientace.

6.4. Co mimořádné výhody podle stupňů znamenají v praxi?

Mimořádné výhody I.–III. stupně, tj. průkazy TP, ZTP a ZTP/P, umožňují uplatňovat některé „výhody“, úlevy či osvobození od poplatků. Většina takových „výhod“ se týká držitelů průkazů ZTP a ZTP/P. Některé „výhody“ jsou uvedeny v příloze č. 3 k výše uvedené vyhlášce, většina je ale upravena v právních předpisech jiných resortů (např. v oblasti daňové nebo správních poplatků). Odůvodňuje-li zdravotní stav dítěte přiznání mimořádných výhod II. nebo III. stupně a rodič ho pravidelně dopravuje motorovým vozidlem, může požádat o příspěvek na provoz motorového vozidla.

7. Dávky pomoci v hmotné nouzi

7.1. Jaké jsou dávky pomoci v hmotné nouzi?

Pokud by rodina s diabetickým dítětem splňovala podmínku hmotné nouze tzn., že příjem rodiny je nižší než životní minimum (viz zákon č. 111/2006 Sb., o pomoci v hmotné nouzi) a její celkové sociální a majetkové poměry jí neumožňují uspokojení základních životních potřeb na úrovni ještě přijatelné pro společnost a současně si tyto příjmy nemůže z objektivních důvodů zvýšit a vyřešit tak svoji nelehkou situaci vlastním přičiněním, může uplatnit nárok na dávky pomoci v hmotné nouzi. Tedy na příspěvek na živobytí, doplatek na bydlení a mimořádnou okamžitou pomoc.

7.2. Může se v kontextu s cukrovkou zvýšit příspěvek na živobytí?

Nezbytné dietní stravování pro dítě s cukrovkou se projeví ve výpočtu příspěvku na živobytí. Částka živobytí se kvůli diabetické dietě může zvýšit o 1 080 Kč. K tomu je třeba potvrzení od odborného lékaře, který dítěti poskytuje specializovanou

ambulantní péči v oboru diabetologie, nebo od praktického lékaře, který má dítě s ohledem na diagnózu v péči. Pokud zdravotní stav dítěte s cukrovkou vyžaduje více typů dietního stravování, zvyšuje se částka živobytí pouze jednou. A to o částku odpovídající té z diet, která je nejvyšší.

7.3. Kde a jak se žádá o dávky pomoci v hmotné nouzi?

Žádosti o dávky pomoci v hmotné nouzi se podávají na tiskopisech předepsaných MPSV. Vyřizují je sociální odbory pověřených obecních úřadů podle místa pobytu žadatele. O dávku nelze žádat zpětně.

8. Zvýšená ochrana na trhu práce

8.1. Kdo je osobou zdravotně znevýhodněnou?

Lidem se zdravotním postižením se poskytuje zvýšená ochrana na trhu práce. Mimo jiné v případě, že jsou podle zákona č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti, uznány osobami zdravotně znevýhodněnými (OZZ). Tento status může mít i diabetické

dítě. Žádá se o něj zpravidla u věkové kategorie 15–18 let, a to kvůli zdravotně vhodné přípravě pro pracovní uplatnění.

8.2. Jak se v tomto případě posuzuje zdravotní stav?

Žádost o přiznání statutu OZZ podává konkrétní člověk nebo jeho rodič (zákonný zástupce) na předepsaném tiskopise u místně příslušného úřadu práce. ÚP se obrátí na LPS a vyžádá si posouzení zdravotního stavu. Na jeho základě pak ÚP rozhodně.

8.3. V čem zvýšená ochrana OZZ v praxi spočívá?

Osobám se zdravotním postižením, tj. také osobám zdravotně znevýhodněným, věnují úřady práce zvýšenou péči při zprostředkování zaměstnání.

Kromě toho jsou zaměstnavatelé motivováni k zaměstnávání osob se zdravotním postižením také finančně, a to prostřednictvím příspěvků aktivní politiky zaměstnanosti. Zaměstnavatel může obdržet od úřadu práce např. příspěvek na vytvoření chráněného pracovního místa nebo chráněné pracovní dílny, pokud na vytvořených pracovních místech zaměstná osoby

se zdravotním postižením. Pokud nelze zajistit osobě se zdravotním postižením zaměstnání jiným způsobem, úřad práce může poskytnout zaměstnavateli příspěvek na společensky účelné pracovní místo, které vyhradí pro konkrétního uchazeče o zaměstnání. Příspěvek lze poskytovat až do výše skutečně vyplacených mzdových nákladů na konkrétního zaměstnance po dobu maximálně 12 měsíců.

Kromě toho má každý zaměstnavatel s více než 25 zaměstnanci v pracovním poměru povinnost zaměstnávat osoby se zdravotním postižením ve výši povinného podílu, který činí 4%.

Každá osoba se zdravotním postižením má právo na pracovní rehabilitaci, která slouží k získání a udržení vhodného pracovního místa (jedná se o poradenství, přípravu na budoucí povolání, přípravu k práci, specializované rekvalifikační kurzy apod.). Ve spolupráci s úřadem práce je sestaven individuální plán pracovní rehabilitace tak, aby pomoc byla cílená dle konkrétních potřeb. Naplnění tohoto cíle předpokládá aktivní spolupráci ze strany žadatele.

9. Důchody

9.1. Je možné v kontextu s cukrovkou dostat nějaký důchod?

Zdravotním stavem je podmíněn jeden ze tří základních typů českých důchodů – důchod invalidní. Od ledna 2010 existuje tzv. třístupňová invalidita, tedy invalidní důchody pro invaliditu prvního, druhého a třetího stupně. Pokud kvůli cukrovce dojde k poklesu pracovní schopnosti nejméně o 35 %, může být invalidní důchod přiznán, jestliže jsou splněny podmínky stanovené zákonem o důchodovém pojištění.

9.1.1. Jaké jsou druhy invalidních důchodů?

Pojištěnec je invalidní, jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu nastal pokles jeho pracovní schopnosti nejméně o 35 %. Pokud pracovní schopnost pojištěnce poklesla:

- nejméně o 35 %, avšak nejvíce o 49 %, jedná se o invaliditu prvního stupně,
- nejméně o 50 %, avšak nejvíce o 69 %, jedná se o invaliditu druhého stupně,

- nejméně o 70 %, jedná se o invaliditu třetího stupně.

9.1.2. Kdo posuzuje zdravotní stav v kontextu s invalidními důchody?

Zdravotní stav i v tomto případě posuzuje posudkový lékař LPS. Žádost o důchod sepisuje příslušná OSSZ. Posudek je jedním z podkladů k rozhodnutí, o všech důchodech se rozhoduje centrálně v ústředí ČSSZ, kam OSSZ pošle potřebnou dokumentaci.

9.1.3. Mohou diabetické děti pobírat invalidní důchod?

V případě, že dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav odpovídá invaliditě třetího stupně a tato invalidita vznikla před dosažením věku 18 let, vzniká nárok na invalidní důchod i osobě, která dosáhla aspoň 18 let věku, pokud má trvalý pobyt na území ČR, i když nebyla účastna pojištění po potřebnou dobu. Výše základní výměry tohoto důchodu je stanovena stejnou pevnou částkou jako v případě ostatních druhů důchodů (v současné době činí 2 170 Kč) a výše procentní výměry se odvozuje z všeobecného vyměřovacího základu (v podstatě průměrná mzda v národním hospodářství).

9.2. Jak se započítává do důchodu péče o diabetické dítě?

Zákon o důchodovém pojištění zohledňuje dobu osobní péče o osobu mladší 10 let, která je závislá na péči jiné osoby ve stupni I., nebo o osobu závislou na péči jiné osoby ve stupni II. až IV. (dříve doba péče o bezmocnou osobu, resp. o dítě dlouhodobě těžce zdravotně postižené vyžadující mimořádnou péči), a to zejména tím, že se doby této péče započítávají jako tzv. náhradní doby pojištění plnohodnotně jako doby účasti na pojištění z důvodu výdělečné činnosti, a to přesto, že za ně nejsou odváděny žádné platby.

9.2.1. Kdo rozhoduje o započítávání doby péče pro budoucí důchod?

O rozsahu a délce péče rozhoduje příslušná OSSZ. Návrh na zahájení takového řízení se podává na předepsaném tiskopisu. Lze ho podat nejdříve po skončení péče nebo v době jejího trvání v souvislosti s podáním žádosti o důchod, nejpozději však do dvou let od skončení péče. OSSZ stejnopis rozhodnutí předkládá ČSSZ, a to do 8 dnů od nabytí právní moci. O samotném zápočtu doby péče o závislou osobu rozhoduje ČSSZ, a to v souvislosti s důchodovým řízením.

9.2.2. Jak se zohledňuje dlouhodobá péče o závislé osoby při výpočtu důchodu?

Doba této péče se započítává jako náhradní doba pojištění. Kromě toho bylo s účinností od 1. července 2009 schváleno opatření, které spočívá v zavedení speciálního způsobu výpočtu důchodu pro osoby dlouhodobě, tj. aspoň 15 let, pečující o závislou osobu. Toto opatření spočívá v tom, že pro účely zjištění osobního vyměřovacího základu se přiměřeným způsobem zohledňuje v důchodových nárocích dlouhodobá osobní péče o závislou osobu a v důsledku toho i dlouhodobé vyřazení či omezení výkonu výdělečné činnosti tím, že se přihlíží k částkám odpovídajícím výši příspěvku na péči podle zákona o sociálních službách jako k fiktivním výdělkům. Vedle toho se i nadále zjišťuje výše osobního vyměřovacího základu podle obecných pravidel, doba této péče se tedy považuje za vyloučenou dobu. Pro výpočet důchodu se pak použije vyšší osobní vyměřovací základ.

10. Práce & sociální politika

Práce & sociální politika jsou resortní noviny MPSV. Každý měsíc přináší aktuální informace z oblasti zaměstnanosti, rodinné politiky, sociálních služeb, státní sociální podpory, důchodového a nemocenského pojištění z domova i ze zahraničí. Noviny jsou dostupné zdarma na ÚP a OSSZ. Mezi odběrateli jsou mj. neziskové organizace, zařízení sociálních služeb, nemocnice, personální oddělení firem aj.

Redakci můžete kontaktovat také prostřednictvím e-mailu na adrese info@pressgroup.cz. Elektronickou podobu novin Práce a sociální politika najdete na adrese <http://mpsv.cz/cs/3644>.

11. Národní pojištění

Odborný měsíčník ČSSZ s názvem Národní pojištění přináší aktuální zprávy týkající se důchodového, nemocenského a zdravotního pojištění, pracovního práva, novinky o dávkách sociální péče, lékařské posudkové službě či státní sociální podpoře. V Národním pojištění najdete také výklady nových zákonů, vy-

hlášek, nařízení vlády a mezistátních smluv stejně jako sdělení důležitá pro osoby samostatně výdělečně činné. V rubrice Konzultace odpovídají přední odborníci na dotazy čtenářů.

Redakci můžete kontaktovat také prostřednictvím e-mailu na adrese nar.pojisteni@cssz.cz. Přehled všech čísel, texty vybraných článků a také objednávací lístek najdete na webových stránkách ČSSZ na adrese http://www.cssz.cz/narodni_pojisteni.asp.

12. Použité zkratky

- MPSV – Ministerstvo práce a sociálních věcí
- ČSSZ – Česká správa sociálního zabezpečení
- OSSZ – Okresní správa sociálního zabezpečení
- LPS – Lékařská posudková služba
- SSP – Státní sociální podpora
- SP – Sociální péče
- RoP – Rodičovský příspěvek
- PnP – Příspěvek na péči
- OZZ – Osoba zdravotně znevýhodněná
- PPM – Peněžitá pomoc v mateřství

13. Zákony a předpisy

Informace uvedené v této příručce jsou výtahem a vysvětlením právních předpisů, které se k sociálnímu systému v kontextu s diabetickými dětmi vztahují. Pro úplnost uvádíme také čísla a přesné názvy zákonů, vždy je samozřejmě třeba řídit se zněním pozdějších předpisů.

- Zákon č. 100/1988 Sb., o sociálním zabezpečení
- Zákon č. 108/2006 Sb., o sociálních službách
- Zákon č. 110/2006 Sb., o životním a existenčním minimu
- Zákon č. 111/2006 Sb., o pomoci v hmotné nouzi
- Zákon č. 117/1995 Sb., o státní sociální podpoře
- Zákon č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění
- Zákon č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti
- Zákon č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení
- Vyhláška č. 182/1991 Sb., kterou se provádí zákon o sociálním zabezpečení a zákon o působnosti orgánů ČR v sociálním zabezpečení
- Vyhláška č. 207/1995 Sb., kterou se stanoví stupně zdravot-

ního postižení a způsob jejich posuzování pro účely dávek státní sociální podpory

- Vyhláška č. 284/1995 Sb., kterou se provádí zákon o důchodovém pojištění
- Vyhláška č. 504/2006 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona o pomoci v hmotné nouzi
- Vyhláška č. 505/2006 Sb., kterou se provádí některá ustanovení zákona o sociálních službách
- Vyhláška č. 359/2009 Sb., kterou se stanoví procentní míry poklesu pracovní schopnosti a náležitosti posudku o invaliditě a upravuje posuzování pracovní schopnosti pro účely invalidity (vyhláška o posuzování invalidity)

14. Kontakty

Ministerstvo práce a sociálních věcí ČR

Na Poříčním právu 1/376, 128 01 Praha 2

tel.: +420 221 921 111, fax: +420 224 918 391

e-mail: posta@mpsv.cz

web: <http://www.portal.mpsv.cz/sz>, <http://www.mpsv.cz>

Česká správa sociálního zabezpečení

Křížová 25, 225 01 Praha 5

tel.: +420 257 061 111, fax: +420 257 062 860

e-mail: posta@cssz.cz

web: <http://www.cssz.cz>

Úřady práce

Seznam úřadů práce včetně potřebných kontaktů najdete na integrovaném portálu MPSV na adrese <http://portal.mpsv.cz/sz/local>.

Obecní úřady obcí s rozšířenou působností

Přehled obecních úřadů obcí s rozšířenou působností včetně potřebných kontaktů najdete na webových stránkách ministerstva vnitra na adrese <http://aplikace.mvcr.cz/adresa/index.html>.

Poznámky

Účelová publikace.

Není určena k prodeji na knižním trhu.

Příručka nejen pro rodiče diabetických dětí v roce 2010

Informace o pravidlech a pomoci ze sociálního systému

Vyšlo v březnu 2010, první vydání, 36 stran, 10 000 výtisků.

Vydalo Ministerstvo práce a sociálních věcí ČR,

Oddělení styků s veřejností, Na Poříčnickém právu 1, 128 01 Praha 2

Grafická úprava: Press Publishing Group, s.r.o.

ISBN: 978-80-7421-013-6

